

Ο ρόλος της Μεγάλης Μουσικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος «Λίλιαν Βουδούρη» στην εκπαιδευτική διαδικασία

Το 2009 συμπληρώνονται δώδεκα χρόνια από την έναρξη λειτουργίας της Μεγάλης Μουσικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος «Λίλιαν Βουδούρη». Οι στόχοι της Βιβλιοθήκης ήταν εξ αρχής πολλοί και ποικίλοι: ερευνητικοί, τεκμηριωτικοί, παιδαγωγικοί, εκπαιδευτικοί. Το υλικό της Βιβλιοθήκης, το οποίο αυξάνεται καθημερινά, περιλαμβάνει περίπου 130.000 βιβλία, παρτιτούρες, ηχογραφήσεις, DVD καθώς και ποικίλο υλικό. Στους κόλπους της Βιβλιοθήκης περιλαμβάνεται και το Αρχείο Ελληνικής Μουσικής, το οποίο δημιουργήθηκε με σκοπό να συλλέξει, να καταγράψει και να τεκμηριώσει οποιοδήποτε είδος υλικού που αφορά την Ελληνική μουσική εν γένει. Σημαντικό μέρος, ίσως το σημαντικότερο, του Αρχείου Ελληνικής Μουσικής αποτελεί το αρχαιακό υλικό που διαθέτουμε. Ενδεικτικά αναφέρουμε τα αρχεία: Μίκη Θεοδωράκη, Δημητρίου Λιάλιου, Αιμίλιου Ριάδη, Αλεξάνδρας Τριάντη, Frank Choisy, Γεωργίου Πονηρίδη και άλλα.

Όπως αντιλαμβάνεται κανείς, οι υπηρεσίες που προσφέρει η Βιβλιοθήκη απευθύνονται σε ένα ευρύτερο κοινό: ερευνητές, εκπαιδευτικούς, γενικό κοινό. Προσπάθεια μας σε αυτή την παρουσίαση θα είναι να περιγράψουμε όσο το δυνατόν περισσότερες υπηρεσίες και πηγές τις οποίες θα μπορούσαν να εκμεταλλευθούν οι δάσκαλοι αλλά και οι μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Εγείρεται λοιπόν η ερώτηση: με ποιον τρόπο μπορούν οι δάσκαλοι μουσικής να χρησιμοποιήσουν όλο αυτό το υλικό; Ξεκινώντας από το κυρίως σώμα της συλλογής της Βιβλιοθήκης, παρατηρούμε ότι περιλαμβάνεται πλούσια βιβλιογραφία σχετικά με την εκπαίδευση, καθώς επίσης και αρκετές παρτιτούρες που θα μπορούσαν να φανούν χρήσιμες. Εδώ θα θέλαμε να σημειώσουμε ότι στην ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης (www.mmb.org.gr) και στην ενότητα «Τετράδιο», έχει καταρτιστεί μία εκτενής βιβλιογραφία όσον αφορά την μουσική εκπαίδευση.

Μία σημαντική λεπτομέρεια είναι ότι οι εν ενεργεία δάσκαλοι μουσικής έχουν το δικαίωμα να φωτοτυπήσουν μέχρι και το 50% ενός βιβλίου ή μιας παρτιτούρας ώστε να το χρησιμοποιήσουν για διδακτικούς και εκπαιδευτικούς σκοπούς.

Εκτός όμως από τη συλλογή της Βιβλιοθήκης, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να συμβουλευτούν και να χρησιμοποιήσουν ελεύθερα διάφορες βάσεις δεδομένων, τις οποίες έχουν δημιουργήσει μέλη του προσωπικού της Βιβλιοθήκης.

Μία σημαντική βάση δεδομένων είναι και η «Θράκη». Στόχος των διαφόρων ερευνητικών ομάδων που συστάθηκαν (τραγουδιού, χορού, μουσικής, ερμηνείας του μουσικού πολιτισμού) ήταν η καταγραφή και αξιολόγηση του μουσικού υλικού που προέκυψε από επιτόπιες έρευνες κατόπιν ερευνητικών αποστολών. Συνολικά, διεξήχθησαν 38 ερευνητικές αποστολές και ηχογραφήθηκαν 2.500 τραγούδια, οργανικοί σκοποί και συνεντεύξεις, ενώ συγκεντρώθηκε οπτικό υλικό συνολικής διάρκειας 400 ωρών καθώς και 12.000 φωτογραφίες και διαφάνειες. Η βάση δεδομένων δημιουργήθηκε με την εκμετάλλευση του πρωτογενούς υλικού το οποίο επεξεργάστηκαν ειδικοί επιστήμονες που έλαβαν μέρος στο ερευνητικό πρόγραμμα. Η πρόσβαση στην βάση δεδομένων είναι ελεύθερη μέσω διαδικτύου στη διεύθυνση <http://epth.sfm.gr/> σε όλους τους ενδιαφερόμενους μετά από εγγραφή και ορισμό username και password από την πλευρά του χρήστη. Στην βάση μπορεί κανείς να βρει ψηφιοποιημένες ηχογραφήσεις και βίντεο καθώς και καταγεγραμμένες συνεντεύξεις. Η πλοήγηση στην ιστοσελίδα του ερευνητικού προγράμματος «Θράκη» δεν παρουσιάζει σημαντικές δυσκολίες ενώ υπάρχει η δυνατότητα σύνθετης αναζήτησης υλικού.

Η παραγωγή πρωτότυπου υλικού από πλευράς της Βιβλιοθήκης δεν περιορίζεται στην παραπάνω βάση δεδομένων αλλά και στο multimedia CD-Rom για τα ελληνικά μουσικά όργανα, το οποίο είναι διαθέσιμο δωρεάν για όλα τα σχολεία [\[1\]](#). Το υλικό που περιλαμβάνεται στο CD-Rom απευθύνεται σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης, οπότε αναπόκειται στον εκπαιδευτικό να το παρουσιάσει κατάλληλα ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τις ανάγκες του μαθήματος της μουσικής στην πρωτοβάθμια εκπαίδευσης. Στο CD-Rom περιέχονται ενδιαφέρουσες πληροφορίες σχετικά με τις κατασκευαστικές προδιαγραφές των διαφόρων οργάνων, την ιστορική τους προέλευση καθώς επίσης και διάφορα βίντεο και ηχογραφήσεις από λαϊκά μουσικά όργανα. Μέσω της χρήσης του CD-Rom οι μαθητές έχουν την δυνατότητα να εξοικειωθούν με τα όργανα αυτά, ενώ ίσως θα μπορούσε να ωθήσει κάποιους από αυτούς ώστε να ασχοληθούν με την παραδοσιακή μουσική.

Στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής της προσφοράς, η βιβλιοθήκη διοργανώνει σεμινάρια με στόχο την εξοικείωση με τις υπηρεσίες της και την αξιοποίηση της υπάρχουσας μουσικής βιβλιογραφίας και άλλων πηγών. Ενδεικτικά αναφέρουμε τίτλους από τα σεμινάρια που προγραμματίσε η βιβλιοθήκη κατά την περίοδο 2008:

- ▣ Χρήση ηλεκτρονικού καταλόγου βιβλιοθήκης
- ▣ Υλικό και βάσεις δεδομένων για τη νεοελληνική μουσική στη βιβλιοθήκη

- ▣ Αναζήτηση σε ηλεκτρονικές βάσεις
- ▣ Αρχές μουσικής βιβλιογραφικής έρευνας

Οι ξεναγήσεις στους χώρους της Βιβλιοθήκης, που οργανώνονται σε συνεργασία με δασκάλους και καθηγητές από διάφορα σχολεία, έχουν σκοπό να ενημερώσουν αλλά και να φέρουν κοντά στη Βιβλιοθήκη το νεαρότερο κοινό που ίσως να θεωρεί ότι ο χώρος δεν απευθύνεται σε αυτούς. Μία επίσκεψη στην Βιβλιοθήκη μπορεί να κρύβει πολλαπλά οφέλη, αφού οι μαθητές εξοικειώνονται με τον χώρο και αργότερα θα μπορούν να την επισκέπτονται και μόνοι τους.

Ένα άλλο σημαντικό μέρος της εκπαιδευτικής μας δραστηριότητας είναι και η διοργάνωση ομιλιών στα πλαίσια του ετήσιου κύκλου διαλέξεων της Βιβλιοθήκης. Στο παρελθόν το κύριο βάρος δινόταν σε μουσικολογικά ζητήματα αλλά τα τελευταία δύο χρόνια η έμφαση δίδεται στην μουσική εκπαίδευση και παιδεία. Πιο συγκεκριμένα, κατά το έτος 2006 ο κύκλος ομιλιών είχε τον τίτλο «Η μουσική εκπαίδευση στην Ελλάδα», ενώ για το 2007 ο τίτλος ήταν «Μουσική και Μουσικοί: από την εκπαίδευση, στην εκτέλεση και την ερμηνεία». Εδώ θα πρέπει να σημειώσουμε κάτι για τους ενδιαφερόμενους που δεν μπορούν να έρθουν στην Αθήνα να παρακολουθήσουν τις διαλέξεις: αυτοί λοιπόν θα μπορούν μετά από εύλογο χρονικό διάστημα, και σίγουρα μετά το πέρας του συνολικού κύκλου των ομιλιών, να διαβάσουν τα πλήρη κείμενα, τα οποία δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης (www.mmb.org.gr). Επίσης, αν κάποιος δεν έχει πρόσβαση στο διαδίκτυο μπορεί να επισκεφθεί τους χώρους της Βιβλιοθήκης και να ακούσει την ηχογράφιση της κάθε ομιλίας.

Μία ακόμα υπηρεσία εκπαιδευτικού χαρακτήρα που προσφέρει η Βιβλιοθήκη είναι η δυνατότητα των ενδιαφερομένων να έρχονται σε επαφή με το εξειδικευμένο προσωπικό της Βιβλιοθήκης μέσω της υπηρεσίας ερωτήσεων. Αυτό σημαίνει ότι οποιοσδήποτε έχει μία ερώτηση που αφορά την μουσική ή την γενικότερη συλλογή της Βιβλιοθήκης, μπορεί να την απευθύνει μέσω email και το εξειδικευμένο προσωπικό μας θα προσπαθήσει να απαντήσει.

Οι υπηρεσίες που παρέχει η Βιβλιοθήκη προς τους χρήστες είναι, όπως διαπιστώνει κανείς, πολλές και ποικίλες. Δυστυχώς λόγοι χρονικού περιορισμού, καθώς και το ότι θα θέλαμε να αναφερθούμε στις νέες υπηρεσίες και δυνατότητες που σύντομα θα τεθούν στη διάθεση του κοινού, μας εμποδίζουν από το να επεκταθούμε και σε άλλες δυνατότητες που παρέχονται στους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές. Παρ' ό' αυτά, σημαντικό θα ήταν να λάβετε περισσότερες πληροφορίες από την ιστοσελίδα μας (www.mmb.org.gr) ενώ σίγουρα και μία επίσκεψη στους χώρους της Βιβλιοθήκης σίγουρα θα βοηθούσε.

Όπως ίσως θα γνωρίζετε, η Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος «Λίλιαν Βουδούρη» αρχικά στεγάστηκε στον έβδομο όροφο του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών. Με την πάροδο του χρόνου, η συλλογή της Βιβλιοθήκης και ο αριθμός των χρηστών αυξήθηκαν. Η επιτακτική ανάγκη για την ολοκλήρωση του κτηρίου της Βιβλιοθήκης, το οποίο είχε έτσι κι αλλιώς προβλεφθεί από την δημιουργία της, ευοδώθηκε τον Μάρτιο του 2007 και ένας μεγαλύτερος και καταλληλότερος χώρος κατασκευάστηκε.

Ο καινούργιος χώρος στεγάζεται στο νέο τμήμα του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών με πρόσβαση από την Λεωφόρο Βασιλίσσης Σοφίας. Διαθέτει δυο μεγάλα αναγνώστρια με σταθμούς εργασίας για την ακρόαση του οπτικοακουστικού υλικού (CDs, DVDs, CD-ROM, μικροφίλμ, μικροφίς). Στους χώρους αυτούς βρίσκονται άπαντα συνθετών, παρτιτούρες, μονογραφίες, ανθολογίες, βιβλιογραφίες, θεματικοί κατάλογοι, δισκογραφίες, λεξικά, εγκυκλοπαίδειες, επιστημονικά, ενημερωτικά και μουσικά περιοδικά καθώς και αρχειακό υλικό. Ακόμη, οι χρήστες έχουν δωρεάν πρόσβαση σε πολλές από τις σημαντικότερες online υπηρεσίες που απαιτείται να διαθέτει μία Μουσική Βιβλιοθήκη. Παραδειγματος χάριν, η online βάση δεδομένων για μουσικά περιοδικά International Index to Music Periodicals, ενώ παρέχεται πρόσβαση στους αναγνώστες σε λεξικά και εγκυκλοπαίδειες, βάσεις διατριβών, ψηφιακές παρτιτούρες, τα οποία είναι όλα ζωτικής σημασίας για την έρευνα και τις διδακτικές ανάγκες της σύγχρονης μουσικής εκπαίδευσης. Ιδιαίτερη μνεία θα πρέπει να γίνει στην online έκδοση της μουσικής εγκυκλοπαίδειας The New Grove Dictionary of Music and Musicians, στην οποία έχουν δωρεάν πρόσβαση οι αναγνώστες στους χώρους της Βιβλιοθήκης. Όπως ίσως θα γνωρίζετε, η εγκυκλοπαίδεια Grove θεωρείται η εγκυρότερη πηγή πληροφόρησης σχετικά με την μουσική στον κόσμο. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ανατρέξουν σε πηγές καθώς και να βρουν βιογραφικό υλικό σχετικά με συνθέτες και μουσικούς όλων των εποχών.

Οι χρήστες μπορούν να αναζητήσουν το υλικό της συλλογής μέσω ηλεκτρονικών υπολογιστών από τα τερματικά τα οποία βρίσκονται σε όλους τους ορόφους. Η αναζήτηση αυτή γίνεται μέσω του καταλόγου της Βιβλιοθήκης, ο οποίος είναι προσβάσιμος και μέσω διαδικτύου στην ιστοσελίδα μας. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει ο κατάλογος ελληνικών τραγουδιών που έχει καταρτιστεί από το προσωπικό της Βιβλιοθήκης. Στον κατάλογο περιέχονται στοιχεία για σπάνιες εκδόσεις ελληνικών τραγουδιών από το 1870 μέχρι και το 1960, τα οποία είναι προσβάσιμα σε ψηφιακή μορφή.

Υστερα από την μεταστέγαση της Βιβλιοθήκης στο νέο κτήριο αυτομάτως πολλαπλασιάστηκαν οι δυνατότητες παροχής υπηρεσιών προς το κοινό λόγω μεγαλύτερου χώρου και τεχνικών δυνατοτήτων. Οι νέοι χώροι που δημιουργήθηκαν είναι οι παρακάτω:

Μουσικά δωμάτια πρακτικής εξάσκησης

Τα δωμάτια αυτά θα διαθέτουν πιάνο όπου οι χρήστες θα έχουν τη δυνατότητα να μελετούν τα μουσικά έργα που βρίσκονται στη Βιβλιοθήκη.

Αίθουσες Μελέτης

Οι αίθουσες αυτές προορίζονται για απρόσκοπτη μελέτη, ενώ διαθέτουν σταθμούς πολυμέσων και προηγμένα ηχητικά συστήματα.

Παιδική Γωνιά

Η Παιδική Γωνιά κατασκευάστηκε με προδιαγραφές Μουσικού Εκπαιδευτικού Δωματίου για παιδιά προσχολικής και πρωτοσχολικής ηλικίας. Τα παιδιά διδάσκονται σε έναν χώρο που αποπνέει εμπιστοσύνη, οικειότητα και ασφάλεια, μέσα στον οποίο μπορούν άνετα να μοιράζονται τη γνώση και να συμμετέχουν στις διάφορες μουσικοπαιδαγωγικές δραστηριότητες μάθησης. Η παιδική γωνιά διαθέτει μίαν επαρκή συλλογή παιδικών βιβλίων για τη μουσική και CDs, υποστηρίζοντας τις ανάγκες που προκύπτουν κατά την εξέλιξη των προγραμμάτων διδασκαλίας και μάθησης από τους εκπαιδευτικούς σε συνεργασία με το προσωπικό της Βιβλιοθήκης. Ακόμη, έχει αναπτυχθεί συλλογή με επιτραπέζια μορφωτικά και ψυχαγωγικά παιχνίδια τα οποία εντάσσονται στα πλαίσια των οργανωμένων δραστηριοτήτων που θα προγραμματίζονται από τη Βιβλιοθήκη για τα παιδιά. Το δωμάτιο διαθέτει τηλεόραση plasma υψηλής ευκρίνειας για την παρακολούθηση ταινιών (DVD, βιντεοκασέτες), και ηλεκτρονικό υπολογιστή για την ακρόαση μουσικών έργων από τα παιδιά.

Η Μουσική Βιβλιοθήκη υποστηρίζει τις ανάγκες έρευνας του εκπαιδευτικού και επεκτείνει τις δραστηριότητές της στη διοργάνωση τακτικών επισκέψεων των δασκάλων με τους μαθητές στη Βιβλιοθήκη με στόχο την οργάνωση μαθημάτων μουσικής. Ο ρόλος της Βιβλιοθήκης δεν περιορίζεται πλέον μόνο στην παροχή υπηρεσιών αλλά προκαλεί ερεθίσματα για γνώση και συμμετέχει στο σχεδιασμό και τη δημιουργία εργασιών και δραστηριοτήτων μάθησης. Σε αυτό το σημείο είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι η συνεργασία Βιβλιοθήκης και εκπαιδευτικών είναι απαραίτητη για το σχεδιασμό των μαθημάτων ώστε να διαπιστωθούν οι ειδικές ανάγκες και να καλυφθεί το εύρος των μουσικοπαιδαγωγικών θεματικών επικεφαλίδων που καλείται να υποστηρίξει η συλλογή της Βιβλιοθήκης, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα μιας πιο εξειδικευμένης καθοδήγησης, ενισχύοντας τη διαδικασία μάθησης και ικανοποιώντας τις διδακτικές ανάγκες των δασκάλων. Αυτός δείχνει να είναι πλέον και ο «νέος» ρόλος των Βιβλιοθηκών, δηλαδή να έχουν ενεργή συμμετοχή στην εκπαίδευση και στη δια βίου μάθηση.

Αίθουσα Διδασκαλίας και συναυλιών

Πρόκειται για μία αίθουσα χωρητικότητας 90 ατόμων, η οποία διαθέτει ένα πιάνο με ουρά και προορίζεται για:

- ▣ Τον κύκλο ετήσιων διαλέξεων που διοργανώνει η Μουσική Βιβλιοθήκη, σε συνεργασία με τον Οργανισμό Μεγάλου Μουσικής Αθηνών, με Έλληνες και ξένους ομιλητές. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι για τα έτη 2006 και 2007 όλες οι διαλέξεις επικεντρώθηκαν σε ζητήματα εκπαίδευσης. Πιο συγκεκριμένα, το 2006 το θέμα ήταν «Η Μουσική εκπαίδευση στην Ελλάδα» με ομιλητές τους: Λήδα Στάμου, Σόνια Χαραλαμπίδου, Σμαράγδα Χρυσστόμου, Δανάη Καραά και Θόδωρο Αντωνίου, ενώ για το 2007, όπως ήδη αναφέραμε πιο πάνω οι ομιλίες είχαν θέμα «Μουσική και Μουσικοί: από την εκπαίδευση, στην εκτέλεση και την ερμηνεία» με ομιλητές τους: Γιώργο Δεμερτζή, Aaron Williamson, Cesare Mazzonis, Δάφνη Ευαγγελάτου και Γιώργο Χατζηνίκο.
- ▣ Συναυλίες μουσικής δωματίου.
- ▣ Εκπαιδευτικές, μορφωτικές δραστηριότητες όπως διοργάνωση φόρουμ, σεμιναρίων, ημερίδων και συνεδρίων πάνω στη μουσική εκπαίδευση αλλά και γενικότερα στη τέχνη της μουσικής και την μουσικολογική επιστήμη. Φέτος στο πλαίσιο των εκδηλώσεων του 5ου κύκλου των Ελληνικών Μουσικών Γιορτών, η Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος «Λίλιαν Βουδούρη», σε συνεργασία με το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών και την Ένωση Ελλήνων Μουσουργών διοργανώνει διεθνές συνέδριο με θέμα «Ελληνική μουσική δημιουργία του 20ού αιώνα για το λυρικό θέατρο και άλλες παραστατικές τέχνες».

Σταθμός ψηφιοποίησης

Στο νέο κτήριο διαμορφώθηκε ένας υπερσύγχρονος σταθμός, πλήρως εξοπλισμένος με τα πιο σύγχρονα συστήματα, με σκοπό τη ψηφιοποίηση αρχείων συνθετών και σπάνιων συλλογών μεγάλης πολιτιστικής αξίας. Σημαντικός όγκος τεκμηρίων, ελληνικής κυρίως μουσικής (αρχαία συνθετών, σπάνιες συλλογές κ.ά.), διατίθεται στους χρήστες της Βιβλιοθήκης σε ψηφιοποιημένη μορφή.

Η Βιβλιοθήκη, στα πλαίσια του προγράμματος *Δημιουργία ολοκληρωμένης μονάδας τεκμηρίωσης και προβολής της ελληνικής μουσικής* που χρηματοδοτήθηκε από το επιχειρησιακό πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας» (Γ' ΚΠΣ, 200-2006), πραγματοποίησε τα ακόλουθα δύο προγράμματα ψηφιοποίησης ελληνικής μουσικής:

DIGMA: Δημιουργία ολοκληρωμένης μονάδας τεκμηρίωσης και προβολής της ελληνικής μουσικής

<http://digma.mmb.org.gr>

Το Digma είναι ψηφιοποιημένο αρχείο 264.385 τεκμηρίων ελληνικής μουσικής (παρτιτούρες και κείμενα) που περιλαμβάνει τα αρχαία των Μίκη Θεοδωράκη, Νηλέως Καμαράδου, Γεωργίου Πονηρίδη, Αιμίλιου Ριάδη, Frank Choisy, το Αρχείο Ελληνικών Τραγουδιών (1870-1960) και τεκμήρια από τη Συλλογή χειρογράφων Βιβλιοθήκης.

Μια διαδρομή στη σύγχρονη ελληνική ιστορία μέσα από το αρχείο Μίκη Θεοδωράκη

<http://mikis.mmb.org.gr>

Το δεύτερο πρόγραμμα ψηφιοποίησης ελληνικής μουσικής, μια διαδραστική εφαρμογή, καλύπτει εξήντα χρόνια αγωνιστικής δράσης και μουσικής δημιουργίας του Μίκη Θεοδωράκη (1940-2000), που στόχο έχει να αποτελέσει εκπαιδευτικό εργαλείο για την πρόσβαση σε αρχαίο υλικό με βάση τις νέες τεχνολογίες· να πλοηγήσει τον επισκέπτη, εύκολα, γρήγορα και με απλή γλώσσα, στα σημαντικότερα γεγονότα της νεότερης ιστορίας μας μέσα από τα ντοκουμέντα (παρτιτούρες, κείμενα, φωτογραφίες, ήχοι, βίντεο) του αρχείου του συνθέτη.

Στις παραπάνω βάσεις δεδομένων μπορούν να πραγματοποιηθούν αναζητήσεις μέσα από σειρά ευρετηρίων, τα οποία λειτουργούν συνδυαστικά, έτσι ώστε ο χρήστης να μπορεί να εντοπίσει άμεσα αυτό που τον ενδιαφέρει, για παράδειγμα, ποια τραγούδια συνέθεσε ο Μίκης Θεοδωράκης τη δεκαετία του 1950 και το υλικό που σχετίζεται με αυτά. Η παιδαγωγική-εκπαιδευτική αξία της ψηφιοποίησης είναι εύκολα διακριτή. Για παράδειγμα, το αρχείο του Μίκη Θεοδωράκη είναι εύκολα προσβάσιμο από έναν υπολογιστή και ο εκπαιδευτικός σε οποιοδήποτε σχολείο της Ελλάδος και του εξωτερικού έχει τη δυνατότητα να γνωρίσει στους μαθητές έναν από τους σημαντικότερους Έλληνες συνθέτες, να μελετήσει και να αναλύσει το έργο του, ενώ μπορεί να ακούσει και σπάνιες ηχογραφήσεις που περιλαμβάνονται στο Αρχείο Μ. Θεοδωράκη. Για να επιτευχθεί ο εκπαιδευτικός σκοπός, η βάση διαθέτει βιογραφικό, παρτιτούρες, μουσική, φωτογραφίες, εργογραφία και κείμενα από και για τον Θεοδωράκη. Για παράδειγμα, ο εκπαιδευτικός έχει την δυνατότητα κάνοντας μια αναζήτηση χρησιμοποιώντας λέξεις-κλειδιά για το γνωστό τραγούδι του Μίκη Θεοδωράκη «Ένα το χελιδόνι», να έχει στη διάθεση του σε ψηφιοποιημένη μορφή τη χειρόγραφη παρτιτούρα, κείμενα, οπτικοακουστικό υλικό, έντυπες εκδόσεις και αποκόμματα από τον τύπο για το έργο αυτό. Η Υπεύθυνη επίβλεψης και συντονισμού του έργου Ιουλία Λαζαρίδου Ελμαλόγλου αναφέρει: *Η σημαντική αυτή μονάδα θεματικής τεκμηρίωσης της ελληνικής μουσικής περιλαμβάνει περισσότερα από 260.000 ψηφιοποιημένα τεκμήρια, που έχουν ιδιαίτερη πολιτιστική αξία, αποτελούν πηγή έρευνας για κάθε ενδιαφερόμενο ερευνητή ενώ παράλληλα δύναται να αξιοποιηθούν για τη διασυνθετική παραγωγή πολιτιστικών προϊόντων και υπηρεσιών πάντα μέσα στα πλαίσια του νόμου περί πνευματικής ιδιοκτησίας*^[ii]

Το πρόγραμμα τεκμηρίωσης και προβολής της ελληνικής μουσικής έχει ως στόχο όχι μόνο τη διαφύλαξη αλλά κυρίως τη διάσωση, προώθηση και μελέτη της Ελληνικής μουσικής.

Συμπερασματικά, θα λέγαμε ότι οι νέες τεχνολογίες καθώς και οι νέοι χώροι όπου στεγάζεται η Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος «Λίλιαν Βουδούρη», δίνουν την δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς να γνωρίσουν και να αξιοποιήσουν με το καλύτερο δυνατό τρόπο τη συλλογή, να εξοικειωθούν με τα διαφορετικά είδη του υλικού στοχεύοντας σε ένα καλύτερο επίπεδο εκπαίδευσης και εξυπηρέτησης των μαθητών σε συνεργασία με το προσωπικό της Βιβλιοθήκης. Σημαντικό λοιπόν είναι να παγιωθεί η άποψη ότι η Βιβλιοθήκη δεν απευθύνεται μονάχα στους ερευνητές και τους φοιτητές των Τμημάτων Μουσικών Σπουδών καθώς και τους σπουδαστές Ωδείων και Μουσικών Σχολών. Είναι σίγουρο ότι όλοι οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να βρουν αυτό που τους ενδιαφέρει, να μελετήσουν αλλά και να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους. Στην περίπτωση των εκπαιδευτικών είναι πασιφανές ότι οι μαθητές μπορούν μόνο να κερδίσουν, εφόσον οι δάσκαλοι τους ενημερώνονται και επιμορφώνονται.

Από την άλλη, οι μαθητές είναι απαραίτητο να γίνουν κοινωνοί του νέου ρόλου της Βιβλιοθήκης που υποστηρίζει την μουσική εκπαίδευση, κάνοντάς την επίκεντρο της μάθησης αλλά και φορέα πολιτισμού.

Ειρήνη Κρίκη, Αλέξανδρος Χαρκιολάκης
Από το κείμενο της ομώνυμης ανακοίνωσης στο 2ο Συνέδριο της ΕΕΜΑΠΕ (2007)

Τελευταία ενημέρωση 26.2.2009

[i] Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με αυτό το CD-Rom μπορείτε να ενημερωθείτε από την ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης στην διεύθυνση <http://www.mmb.org.gr/page/default.asp?la=1&id=34> καθώς και στο τηλέφωνο 210-7282757

[ii] Προέρχεται από το εισαγωγικό κείμενο της Υπεύθυνης Συντονισμού του Προγράμματος Ψηφιοποίησης της Μεγάλης Μουσικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος «Λίλιαν Βουδούρη» και βρίσκεται στην θεματική διαδικτυακή πύλη